

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและติดตามผล หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการท่องเที่ยว ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2544 ในประเด็นความเข้มแข็งทางวิชาการที่ประกอบไปด้วยความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหา ตลอดจนการวัดและการประเมินผล ประเด็นความพร้อมของบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยความเหมาะสมของคุณลักษณะอาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสภาพแวดล้อมในการเรียน และประเด็นผลสัมฤทธิ์ภายหลังการสำเร็จการศึกษา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสหวิทยาการ ซึ่งดำเนินการวิจัยควบคู่กันระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ประเด็นความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.1) ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรายวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 – 4 และ ข้อ 6 - 7

1.2) ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากได้แก่จำนวนและเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรวิชาโท (3.96/3.76) จำนวนและเนื้อหารายวิชาภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง (4.00/3.74) และการมีวิชาเลือกเสรีที่เหมาะสมและมีให้เลือกตามความสนใจ (3.92/3.65)

1.3) ด้านเนื้อหารายวิชา พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับนักศึกษาศิลปศาสตร์ (4.46/4.59) จิตวิทยาการท่องเที่ยวและการบริการ (4.38/4.62) การประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยว (4.38/4.70) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (4.50/4.66) การจัดการธุรกิจท่องเที่ยว (4.46/4.42) การวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยว (4.31/4.38) สัมมนาการท่องเที่ยว (4.38/4.36) การฝึกงาน (4.38/4.67) ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาศิลปศาสตร์ (4.38/4.46) การพูด 1 และ 2 (4.46/4.47) การเขียน 1 และ 2 (4.38/4.27) ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว (4.38/4.55) ภาษาอังกฤษธุรกิจ (4.27/4.52) และหลักการมัคคุเทศก์ (4.46/4.61)

1.4) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากได้แก่บัณฑิตและนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียนการสอน (3.65/3.75)

2) ประเด็นความพร้อมของบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน

2.1) ด้านความพร้อมของบุคลากร พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากได้แก่บุคลากรมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการของอาจารย์ในสาขาการท่องเที่ยว

(4.12/4.16) อาจารย์มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ (4.15/4.13) อาจารย์มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการสอนภาคปฏิบัติในรายวิชา (4.04/4.07) อาจารย์มีการให้คำปรึกษาทั้งในเรื่องการเรียนและเรื่องต่างๆ (4.08/4.15) อาจารย์มีสื่อการสอนที่ทันสมัยและเข้าใจง่าย (3.46/3.69) อาจารย์มีการส่งเสริมให้ค้นหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนด้วยตนเอง (3.50/3.74) อาจารย์มีการเตรียมการสอน (4.00/4.12) อาจารย์มีการวางแผนการสอนและแจ้งล่วงหน้า (4.00/3.84) และอาจารย์มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับทั่วไป (3.85/3.85)

2.2) ด้านความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางได้แก่การมีตำราที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาห้องเทียบอย่างเพียงพอในสำนักวิทยบริการ (3.12/3.03) มีตำราที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาห้องเทียบอย่างเพียงพอในศูนย์การเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง (3.04/3.13) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์มีจำนวนเพียงพอ (3.04/2.75) อุปกรณ์ประจำห้องชาวน์แลปมีสภาพพร้อมใช้และมีจำนวนที่เพียงพอ (3.12/3.16) มีจำนวนห้องเรียนที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา (3.20/2.99) และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ประจำห้องเพื่อช่วยสอนที่ทันสมัยและมีสภาพพร้อมใช้งาน (3.31/3.16)

2.3) ด้านความพร้อมของกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมากได้แก่การทัศนศึกษานอกสถานที่และฝึกภาคปฏิบัติ (3.73/3.74) และการมีความเหมาะสมของการจัดตารางเรียน (3.73/3.51)

2.4) ด้านความพร้อมของสภาพแวดล้อมในการเรียน พบว่าบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางได้แก่ด้านความเหมาะสมของภูมิทัศน์และภูมิอากาศในห้องเรียนต่อการส่งเสริมการเรียนการสอน (3.31/3.21) และด้านบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อความสนใจเรียนในแต่ละรายวิชา (3.35/3.29)

3) ประเด็นผลสัมฤทธิ์ภายหลังการสำเร็จการศึกษา พบว่าบัณฑิตและผู้ประกอบการมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่บัณฑิตสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกทุกเพศ ทุกวัยในองค์กรได้เป็นอย่างดี (4.38/4.30)

ผลที่ได้จากการวิจัยนี้จะนำไปวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไป

คำสำคัญ : การประเมินผล / การติดตามผล / หลักสูตร / ความเข้มแข็งทางวิชาการ / ความพร้อมของบุคลากร / สิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษา / ผลสัมฤทธิ์ภายหลังสำเร็จการศึกษา

Abstract

The objectives of this research are to evaluate and follow up on the Tourism Major curriculum of Liberal Arts, revised 2001 edition. Among the topics investigated is academic solidity consisting of suitability of the curriculum's objectives, structure, content, as well as test and evaluation. Another topic is competence of personnel and facilities for learning process, comprising suitability of qualifications of teachers, students, teaching-learning equipments, teaching-learning planning process, as well as learning environment. There is also the topic of post-graduation success. The study was conducted with the interdisciplinary methodology: the qualitative and quantitative researches being conducted concurrently.

The results are as follows:

1) Academic solidity

1.1) On accordance with the objectives of the curriculum, the courses in the curriculum were in accordance with objective no. 1-4 and 6-7.

1.2) On the structure of the curriculum, the attitude level of graduates and students is high on the number and content of subjects in major program (3.96/3.76), number and content of second foreign language subjects (4.00/3.74), as well as elective subjects that are appropriate and open to selection according to interests.

1.3) On the content of subjects, the attitude level of graduates and students is highest on the subject Foundation English for Liberal Arts students (4.46/4.59), Tourism and Hospitality Psychology (4.38/4.62), Public Relation for Tourism (4.46/4.42), Tourism Planning and Development (4.31/4.38), Seminar in Tourism (4.38/4.36), Practical Training in Tourism (4.38/4.67), English for Liberal Arts Students (4.38/4.46), Oral Communication I and II (4.46/4.47), Written Expression I and II (4.38/4.27), English for Tourism (4.38/4.55), English in Business (4.27/4.52), and Principles of Tour Guides (4.46/4.61).

1.4) On test and Evaluation, the attitude level of graduates and students is high. They agreed that the learning evaluation was just (3.65/3.75).

2) Competence of personnel and facilities for learning process

2.1) On personnel competence, the attitude level of graduates and students is high. The personnel had academic knowledge and skills essential to teachers of Tourism

department (4.12/4.16). The teachers had skills, knowledge, and competence for conveying the subject content (4.15/4.13). The teachers had skills, knowledge, and competence for teaching the practical part of the courses (4.04/4.07). The teachers were open to give advice for academic matters and others (4.08/4.15). The teachers used instruction media that were up-to-date and easy to understand (3.46/3.69). The teachers gave encouragement to seek self-accessed learning outside the classroom (3.50/3.74). The teachers had teaching preparation (4.00/4.12). The teachers had teaching planning and beforehand notification (4.00/3.54). The teachers also had academic publications that were commonly accepted (3.85/3.85).

2.2) On the competence of teaching-learning facilities, the attitude level of graduates and students is moderate. Texts relevant to Tourism subjects were sufficiently provided in Instructional Resources Center (3.12/3.03). Texts relevant to Tourism subjects were sufficiently in Self-Access Learning Center (3.12/3.13). The number of computers in the computer lab was adequate (3.04/2.75). Sound lab equipments were utilizable and sufficient (3.12/3.26). The number of classrooms was adequate for the number of students (3.20/2.99). There were also advanced and functional electronic devices for teaching installed in the classroom (3.31/3.16).

2.3) On the competence of the teaching-learning management process, the attitude level of the graduates and students is high on field trip and practical training (3.73/3.74) as well as the reasonability of schedule (3.73/3.51).

2.4) On the competence of learning environment, the attitude level of the graduates and students is moderate. The landscape and weather conditions of the classroom were suitable for teaching and learning (3.31/3.21) and the teaching-learning atmosphere that was friendly to students' attention-paying in each course (3.35/3.29).

3) On post-graduation success, the attitude level of the graduates and practitioners is highest. Graduates could work well with members of all genders and ages in the same organizations (4.38/4.30).

The results of this study will be used in analyzing strengths, weakness, opportunities, and threats to create guidelines for the next curricular development.

Keywords : evaluation / follow-up / curriculum / academic solidity / personnel competence / learning facilities / post-graduation success